

Eesti Vabariigi valitsuse ja Aserbaidžaaani Vabariigi valitsuse vahelise investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse leping

Vastu võetud 07.04.2010

Investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingu ratifitseerimise seadus

Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta

Eesti Vabariigi valitsus ja Aserbaidžaaani Vabariigi valitsus (edaspidi *lepingupoole*),

SOOVIDES mõlema lepingupoole hüvanguks tugevdada majanduskoostööd ning säilitada ühe lepingupoole investoritele ausad ja õiglasel investeerimistingimused teise lepingupoole territooriumil;

TUNNISTADES, et lepingu alusel rahvusvaheliste investeringute soodustamine ja ühe lepingupoole investeringute kaitsmine teise lepingupoole territooriumil aitab kaasa äritegevuse kasvule;

SOOVIDES saavutada neid eesmärgi kooskõlas tervise-, turvalisuse ja keskkonnakaitsega ning jätkusuutliku arengu soodustamisega, on kokku leppinud järgmises.

ARTIKKEL 1

Mõisted

Lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Investor* – mõlema lepingupoole puhul teise lepingupoole territooriumile selle õigusaktide kohaselt investeerinud:

- a) füüsiline isik, kes on lepingupoole õigusaktide kohaselt selle kodanik; või
- b) äriühing või muu juriidiline isik, mis on asutatud lepingupoole õigusaktide kohaselt, mille juhatuse asukoht on selle lepingupoole territooriumil ning mida tegelikult juhitakse selle lepingupoole territooriumilt.

Kooskõlas rahvusvahelise õigusega ei loeta investoriks füüsilist isikut, kes on selle lepingupoole kodanik, kelle territooriumil investering on tehtud.

2. *Investeering* – igat liiki vara, mille ühe lepingupoole investor on vahetult asutanud või omandanud teise lepingupoole territooriumil selle õigusaktide kohaselt, esmajoones:

- a) vallas- ja kinnisvara ning muud asjaõigused, nagu hüpoteek, pant, liising, kasutusvaldus ja muud samalaadsed õigused;
- b) osad, aktsiad ja teised äriühingus osalemise vormid, samuti võlakirjad ja muud äriühingu võlakohustused;
- c) raha, rahanõue või muu lepingukohane rahalist väärtust omav kohustuse täitmise nõue;
- d) intellektuaalse omandi õigused, sealhulgas patent, autoriõigus, tehnoloogiline meetod, kaubamärk, tööstusdisain, ärinimi, oskusteave ja firmaväärtus; ja
- e) seaduse, haldusakti või pädeva asutusega sõlmitud lepingu alusel antud luba, sealhulgas luba otsida, kultiveerida, kaevandada või kasutada loodusvarasid.

Vara investeerimise või taasinvesteerimise vormi muutus ei mõjuta selle olemust investeeringuna ja tehakse kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investering on tehtud.

3. *Tulu* – investeeringust saadav tulu, esmajoones kasum, dividendid, intressid, kasutustasu, kapitalitulu või investeeringuga seotud muu makse.

Tulu koheldakse samaväärselt algse investeeringuga.

4. *Territoorium*:

- a) Eesti Vabariigi puhul Eesti Vabariigi maismaaterritoorium, siseveed ja territoriaalmeri, samuti territoriaalmere välispiiriga külgnevad merealad, sealhulgas nimetatud territooriumide merepõhi ja selle all asuv maapõu, mille üle on Eesti Vabariigil kooskõlas rahvusvahelise õigusega suveräänne õigus ja jurisdiktsioon.
- b) Aserbaidžaaani Vabariigi puhul Aserbaidžaaani Vabariigi territoorium, sealhulgas Kaspia mere ala, mille üle on Aserbaidžaaani Vabariigil kooskõlas riigisisese ja rahvusvahelise õigusega suveräänne õigus ja jurisdiktsioon.

ARTIKKEL 2

Investeeringute soodustamine ja kaitsmine

1. Lepingupool toetab teise lepingupoole investoreid, loob nende investeeringutele oma territooriumil soodsad investeerimistingimused ning lubab selliseid investeeringuid oma õigusaktide kohaselt.
2. Lepingupoole investorite investeeringuid koheldakse teise lepingupoole territooriumil vähemalt sama soodsalt, kui on ette nähtud rahvusvahelise õigusega, ning tagatakse täielik kaitse ja julgeolek.
3. Lepingupoolel on õigus hankida teavet teise lepingupoole võimaliku investori kohta, sealhulgas ettevõtte juhtimise ja investeerimistavade kohta. Lepingupool kaitseb talle teatavaks saanud ärisaladust. Lepingupool võib avalikustada asjakohase teabe investeeringu asukohas kooskõlas ärisaladuse kaitset reguleerivate ja muude riigisise õigusaktidega.
4. Lepingupool, järgides oma õigust, avaldab või teeb muul moel avalikult teatavaks oma õigusaktid, menetluskorra, haldusaktid ja üldise mõjuga kohtuotsused, samuti jõustunud rahvusvahelised lepingud, mis võivad mõjutada ühe lepingupoole investori teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuid.

ARTIKKEL 3

Investeeringute kohtlemine

1. Lepingupool kohtleb oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringuid ja tulu vähemalt sama soodsalt kui oma investori või mis tahes kolmanda riigi investori investeeringuid ja tulu, võttes aluseks neist asjaomasele investorile soodsamad tingimused.
2. Lepingupool kohtleb teise lepingupoole investoreid nende investeeringute juhtimise, säilitamise, kasutamise, omandamise või müügi puhul vähemalt sama soodsalt kui oma investoreid või mis tahes kolmanda riigi investoreid, võttes aluseks neist asjaomasele investorile soodsamad tingimused, ega võta põhjendamatuid, omavolilisi ega diskrimineerivaid meetmeid.
3. Lepingupool ei kehtesta teise lepingupoole investori investeeringutele kohustuslikke nõudeid materjalide ostu, tootmisvahendite, tootmisegevuse, veonduse ja oma toodete turustamise kohta ega tee muid sarnaseid põhjendamatuid või diskrimineerivaid ettekirjutusi.
4. Lepingupool vaatab kooskõlas oma õigusaktidega heauskselt läbi tema territooriumil tehtud investeeringutega seotud taotlused vajalike lubade, sealhulgas tippjuhtkonna, juhtivtöötajate, spetsialistide ja tehniliste töötajate palkamiseks vajalike lubade saamiseks.

ARTIKKEL 4

Erandid

Lepingut ei või tõlgendada lepingupoole kohustusena laiendada teise lepingupoole investorile samasugust kohtlemist, soodustusi või eesõigusi, nagu ta on andnud tulenevalt:

- a) olemasoleva või tulevase vabakaubanduspiirkonna, tolliliidu, ühisturu või piirkondliku tööturu kokkuleppest, mille osaline emb-kumb lepingupool on või mille osaliseks ta võib saada;
- b) rahvusvahelisest lepingust või kokkuleppest, mis on seotud maksustamisega, või
- c) mitmepoolsest konventsioonist või lepingust, mis on seotud investeeringutega, mille osaline emb-kumb lepingupool on või mille osaliseks ta võib saada.

ARTIKKEL 5

Sundvõõrandamine

1. Lepingupool ei sundvõõranda ega natsionaliseeri oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringut ega võta muid otseselt või kaudselt samaväärse tulemusega meetmeid (edaspidi *sundvõõrandamine*), välja arvatud juhul, kui see toimub üldistes huvides, võrdse kohtlemise põhimõtte alusel, õiglase menetluse kohaselt ning kiire, piisava ja tõhusa hüvitise eest.
2. Hüvitise suurus peab vastama sundvõõrandatud investeeringu turuväärtusele vahetult enne sundvõõrandamist või eelseisva sundvõõrandamise teatavaks saamist, kui see kuupäev on varasem.
3. Turuväärtus määratakse vabalt konverteeritavas valuutas ülekandepäeva turukursiga. Hüvitis sisaldab turuintressimääraga viivist, mida arvutatakse maksetähtajast kuni tegeliku maksepäevani.
4. Lepingupoole investoril, kelle investeering sundvõõrandati, on õigus nõuda asja kiiret läbivaatamist ja investeeringu käesoleva artikli põhimõtete kohast hindamist teise lepingupoole kohtus või muus pädevas ametiasutuses.

ARTIKKEL 6

Kahju hüvitamine

1. Lepingupoole investorile, kes kannab kahju teise lepingupoole territooriumil toimuva sõja või muu relvakonflikti, hädaolukorra, mässu, rahvarahutuse või looduskatastroofi tõttu, võimaldab teine lepingupool talle vara tagastamisel, hüvitise maksmisel või muu

lahenduse korral vähemalt sama soodsa kohtlemise kui oma investoritele või mis tahes kolmanda riigi investoritele, võttes aluseks neist asjaomasele investorile soodsama. Asjakohased maksed peavad olema tegelikult realiseeritavad, vabalt konverteeritavad ja viivituseeta ülekantavad.

2. Piiramata lõike 1 kohaldamist, tuleb lepingupoole investorile, kes selles lõikes loetletud sündmuse tõttu kannab teise lepingupoole territooriumil kahju, kuna relvajõud või ametiasutused on tema investeeringu täielikult või osaliselt:

- a) sundkasutusele võtnud;
- b) hävitanud, kui hetkeolukord seda tingimata ei nõudnud,
- c) võimaldada vara tagastamine või piisav hüvitamine.

ARTIKKEL 7

Vabad ülekanded

1. Lepingupool tagab kooskõlas oma õigusaktidega heauskselt, et teise lepingupoole investoril investeeringuga seotud makseid võib pärast maksukohustuse täitmist vabalt üle kanda tema territooriumile ja sealt välja. Need ülekanded on esmajoones:

- a) algkapital ja lisasummad investeeringu säilitamiseks, arendamiseks või suurendamiseks;
- b) tulu;
- c) investeeringu täielikust või osalisest müügist või likvideerimisest saadav tulu;
- d) summad investeeringu kasutamisega seotud kulude katteks, näiteks kasutustasud, litsentsilõivud ja muud sarnased kulud;
- e) lepingu artiklites 5 ja 6 ettenähtud hüvitised;
- f) haldustasud;
- g) investeerimisvaidluse lahendusest tulenevad maksed;
- e) investeeringuga seotud lepingu-, sealhulgas laenulepingujärgsed maksed;
- f) töötasu ja muu tasu, mis makstakse investeeringuga seoses välismaalt palgatud töötajatele.

2. Lõikes 1 nimetatud ülekandeid peab saama teha piirangu või viivituseeta, vabalt konverteeritavas valuutas ülekande kuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel. Valuutaturu puudumisel kasutatakse valuuta Rahvusvahelise Valuutafondi arveldusühikutesse arvutamise viimaseid vahetuskursse.

3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 võib lepingupool heas usus õiglasi ja mittediskrimineerivaid abinõusid kasutades ülekannet edasi lükata või takistada, et mõjutada investorit järgima selle lepingupoole kohtu- või vahekohtuotsuseid ja õigusakte, mis on seotud:

- a) maksu- ja võlakohustuste täitmisega;
- b) pankroti- või maksujõuetuse menetluse või võlausaldajate õiguste tagamisega ja
- c) süütegude menetlemisega.

4. Käesolev artikkel ei takista lepingupoolel täitmast heas usus oma majandus- ja rahaliidu liikmesusest tulenevaid kohustusi.

ARTIKKEL 8

Õiguste üleminek

Kui lepingupool või tema määratud asutus (edaspidi *tagatise andja*) teeb makse oma investorile teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuga seotud mitteärilise riski tagatise või kindlustuslepingu alusel, tunnustab teine lepingupool, et selle investoril õigused ja nõuded lähevad üle tagatise andjale ning tagatise andjal on õigus talle üleläänud õigusi teostada ja nõudeid täitmisele pöörata samas ulatuses kui algsel investoril.

ARTIKKEL 9

Konsultatsioonid

Lepingupooled lepivad kokku, et emma-kumma lepingupoole taotlusel konsulteeritakse teineteisega lepingu tõhusa kohaldamise üle või käsitletakse muid küsimusi, mis võivad tekkida seoses lepinguga või selle rakendamise või kohaldamisega. Konsultatsioone peetakse lepingupoole pädevate asutuste vahel diplomaatiliste kanalite kaudu kokku lepitud kohas ja ajal.

ARTIKKEL 10

Lepingupoole ja teise lepingupoole investoril vaidluste lahendamine

1. Kõik lepingupoole investoril ja teise lepingupoole vaidlused, mis puudutavad lepingu sätete väidetavat rikkumist seoses esimese lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuga, lahendatakse võimalust mööda rahumeelselt. Enne kui investor esitab vaidluse lahendamiseks vahekohtule käesoleva artikli kohaselt, peavad vaidluspooled heauskselt läbirääkimisi. Läbirääkimisi peetakse lepingupoole pealinnas, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Lepingupoole keeldumine läbirääkimistest ei võta investorilt õigust esitada vaidlus lahendamiseks lõike 2 kohaselt.

2. Kui vaidlust ei saa lahendada rahumeelselt kuue kuu jooksul alates päevast, mil emb-kumb vaidluspool taotles rahumeelse lahenduse leidmist, võib investor vaidluse esitada lahendamiseks rahvusvahelisele vahekohtule. Kui vaidluse lahendamiseks ei ole kokku lepitud muud menetlust, võib investor vaidluse esitada kas:

- a) selle lepingupoole pädevale kohtule, kelle territooriumil investeering tehti;
- b) Rahvusvahelisele Investeeringuvaidluste Lahendamise Keskusele (*ICSID*), mis on moodustatud kooskõlas 18. märtsil 1965 Washingtonis allakirjutamiseks avatud riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeerimisvaidluste lahendamise konventsiooniga (edaspidi *keskus*);
- c) keskuse lepitus-, vahendus- ja uurimismenetluse kõrvalosakonnale, kui ainult üks lepingupool on punktis b nimetatud konventsiooni osaline; või
- d) *ad hoc* vahekohtule, mis moodustatakse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni (*UNCITRAL*) vahekohtueeskirjade kohaselt, kui vaidluspooled ei lepi kokku teisiti.

3. Investori otsus esitada vaidlus lahendamiseks riigisisesele kohtule lõike 2 punkti a kohaselt või ühele rahvusvahelisele vahekohtule lõike 2 punktide b–d kohaselt on lõplik.

4. Vaidluses osalev lepingupool ei esita üheski vahekohtumenetluse või otsuse täitmise järgus vastuväidet selle kohta, et teiseks vaidluspooleks olev investor on kindlustuse tulemusel juba saanud hüvitist kogu või osa kantud kahju eest.

5. Vaidlus lahendatakse kooskõlas käesoleva lepinguga, vaidluspooleks oleva lepingupoole õigusaktidega ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetega.

6. Vahekohtu otsus on lõplik, vaidluspooltele siduv ja see viiakse täide kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

ARTIKKEL 11

Lepingupoolte vaidluste lahendamine

1. Lepingupooled lahendavad lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused võimalust mööda läbirääkimiste teel.

2. Kui vaidlust ei ole võimalik lahendada kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil emb-kumb lepingupool taotles läbirääkimisi, esitatakse vaidlus emma-kumma lepingupoole taotlusel lahendamiseks vahekohtule, mis on moodustatud käesoleva artikli kohaselt.

3. Vahekohus moodustatakse igal juhtumil eraldi järgmiselt. Kahe kuu jooksul alates vahekohtu moodustamise taotluse kättesaamisest määrab kumbki lepingupool ühe vahekohtu liikme. Seejärel valivad need kaks liiget kolmanda riigi kodaniku, kes lepingupoolte nõusolekul nimetatakse vahekohtu esimeheks. Esimees tuleb määrata nelja kuu jooksul pärast kahe liikme määramist.

4. Kui lõikes 3 nimetatud ajavahemike jooksul ei ole vajalikke määramisi tehtud, võib kumbki lepingupool paluda teha need Rahvusvahelise Kohtu esimehel, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Kui Rahvusvahelise Kohtu esimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ta ei saa muul põhjusel nimetatud ülesannet täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu kõige kauem ametis olnud liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik või keda nimetatud ülesande täitmisel ei takista muu põhjus.

5. Vahekohus kehtestab ise menetluskorra.

Vahekohus teeb otsuseid käesolevast lepingust lähtudes ja kooskõlas lepingupoolte vahel kohaldatava rahvusvahelise õigusega.

Vahekohus teeb otsuse hääلteenamusega. Otsus on lepingupoolte suhtes lõplik ja siduv.

Kumbki lepingupool kannab enda määratud vahekohtu liikme kulud ning oma esindamisega seotud menetluskulud. Esimehega seotud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad lepingupooled võrdsetes osades.

ARTIKKEL 12

Muude eeskirjade kohaldamine

Kui lepingupoolte õigusaktid või nende vahel kohaldatavad olemasolevad või tulevased rahvusvahelised õigusaktid sisaldavad peale käesoleva lepingu kas üldisi või konkreetseid sätteid, mille kohaselt teise lepingupoole investorile võimaldatakse käesolevas lepingus sätestatust soodsam kohtlemine, siis kehtivad investori jaoks soodsamad tingimused.

ARTIKKEL 13

Lepingu kohaldamine

Lepingut kohaldatakse investeeringute suhtes, mis ühe lepingupoole investor on teinud teise lepingupoole territooriumil nii enne kui ka pärast lepingu jõustumist. Lepingut ei kohaldata ühegi enne lepingu jõustumist tekkinud investeeringuvaidluse ega rahuldatud nõude suhtes.

ARTIKKEL 14

Muutmine

Lepingut muudetakse mõlema lepingupoolle nõusolekul. Muudatused moodustavad eraldi protokoll, mis on lepingu lahutamatuks osaks, ja jõustuvad artiklis 15 ette nähtud korra kohaselt.

ARTIKKEL 15

Jõustumine, kestus ja lõpetamine

1. Lepingupooled teavitavad teineteist kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu lepingu jõustumiseks vajalike põhiseaduslike nõuete täitmisest. Leping jõustub 30 päeva möödumisel kuupäevast, mil saadakse kätte viimane selline teade.

2. Leping jääb jõusse viieks aastaks ja pikeneb seejärel kümneaastaste ajavahemike kaupa, kui kumbki lepingupool ei ole teisele lepingupoolle kirjalikult teatanud oma kavatsusest leping lõpetada. Lõpetamine jõustub ühe aasta möödumisel kuupäevast, mil saadakse kätte teise lepingupoolle selline teade.

3. Investeeringute suhtes, mis on tehtud enne lepingu lõppemise kuupäeva, kehtivad lepingu artiklid 1–14 edasi kümme aastat alates lepingu lõppemise kuupäevast.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 7. aprillil 2010 Tallinnas kahes eksemplaris eesti, aserbaidžaaani ja inglise keeles; kõik kolm teksti on võrdselt autentset. Erineva tõlgendamise korral lähtutakse ingliskeelsest tekstist.

**EESTI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL**

Urmas Paet

**ASERBAIDŽAANI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL**

Shahin Mustafayev

AGREEMENT BETWEEN

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA
AND**

**THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Azerbaijan, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify economic co-operation to the mutual benefit of both Contracting Parties and to maintain fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNISING that the promotion of international investment flows and the protection of investments of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on the basis of this Agreement will stimulate business initiatives,

DESIRING to achieve these objectives in a manner consistent with the protection of health, safety, and the environment and the promotion of sustainable development,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "investor" means for either Contracting Party:

a) any natural person having the nationality of a Contracting Party in accordance with its legislation; or

b) a company or other legal entity incorporated in accordance with the legislation of one Contracting Party, which has its seat and is actually managed from the territory of that Contracting Party,

who makes an investment in the territory of the other Contracting Party in accordance with the legislation of the latter Contracting Party.

Subject to international law, an investor does not mean a natural person having the nationality of the Contracting Party in whose territory the investment is made.

2. The term "investment" means every kind of asset established or acquired directly by an investor of one Contracting Party wholly or exclusively in the territory of the other Contracting Party in accordance with the legislation of the latter Contracting Party including, in particular: